

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců Mgr. Jany Brothánkové a Mgr. Ondřeje Mrákoty v právní věci žalobkyně: **MgA. K. N.**, zast. advokátem Mgr. Ondřejem Lněničkou, se sídlem Újezd 409/19, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo kultury**, se sídlem Maltézské nám. 471/1, Praha 1, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2016, č. j. 8 A 133/2016 – 39,

t a k t o :

Usnesení Městského soudu v Praze ze dne 18. 8. 2016, č. j. 8 A 133/2016 – 39, **se zrušuje a věc se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení v záhlaví označeného usnesení Městského soudu v Praze, kterým byla odmítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2016, č. j. MK 33981/2016 OLP, pro opožděnost.

V kasační stížnosti uplatňuje stěžovatelka důvod dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. a tvrdí, že městský soud postupoval nezákonně, když její žalobu odmítl pro opožděnost. Stěžovatelka je přesvědčena, že žalobu podala v zákonné lhůtě a způsobem, který soudní řád správní v § 37 ve spojení s § 40 odst. 4 umožňuje. Lhůta pro podání žaloby uplynula dle stěžovatelky dne 25. 7. 2016, v tento den stěžovatelka podala žalobu elektronicky a toto své podání doplnila hned následující den originálem podání shodného znění. Městský soud nesprávně vycházel z toho, že žaloba byla podána až dne 26. 7. 2016, tedy opožděně.

Městský soud v odůvodnění napadeného usnesení uvedl, že z obsahu spisu (z žaloby, zprávy žalovaného, doručky z datové schránky) vyplývá, že žalobou napadené rozhodnutí bylo doručeno zástupci stěžovatelky dne 24. 5. 2016. Vzhledem k tomu, že zvláštní zákon v daném případě nestanoví jinou lhůtu, uplatní se k podání žaloby obecná dvouměsíční lhůta. Odkázal na § 40 odst. 1 s. ř. s., dle kterého lhůta stanovená tímto

zákonem, výzvou nebo rozhodnutím soudu počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek; dále vycházel z odst. 2 cit. ustanovení, dle kterého lhůta určená podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty. Není-li takový den v měsíci, končí lhůta uplynutím posledního dne tohoto měsíce.

Městský soud dospěl k závěru, že pokud žalobou napadené rozhodnutí bylo zástupci stěžovatelky doručeno dne 24. 5. 2016, lhůta počala běžet dne 25. 5. 2016. Posledním dnem dvouměsíční lhůty k podání žaloby tedy bylo pondělí 25. 7. 2016. Konstatoval, že ze záznamu o ověření elektronického podání doručeného na elektronickou podatelnu obsaženého ve spise je zřejmé, že zástupce stěžovatelky podal žalobu až dne 26. 7. 2016, tzn. po uplynutí zákonem stanovené lhůty. Vzhledem k tomu, že žaloba byla podána po uplynutí zákonem stanovené lhůty, postupoval soud dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a žalobu pro opožděnost odmítl.

Pokud je kasační stížností napadeno usnesení městského soudu, kterým byla žaloba odmítnuta, může Nejvyšší správní soud předmětem svého přezkumu učinit pouze to, zda soud postupoval v souladu se zákonem, pokud návrh odmítl, aniž by se věcí zabýval in meritum, tedy zda nepřípustně neodepřel stěžovateli přístup k soudu, který by o její věci rozhodl. V projednávané věci Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že tomu tak bylo.

Nejvyšší správní soud z obsahu spisu zjistil, že rozhodnutí žalovaného bylo stěžovateli doručeno dne 24. 7. 2016, což ostatně sama stěžovatelka v podané žalobě potvrzuje.

Dále soud ověřil, že na podané žalobě ze dne 25. 7. 2016 je otisk soudního razítka „LUSTRUM 26. 7. 2016“. V soudním spise na č. l. 13 je založen Záznam o ověření elektronického podání, v němž je uvedeno datum a čas ověření: 26. 7. 2016 01:26:13. Vzhledem k tvrzení stěžovatelky o tom, že žaloba byla podána dne 25. 6. 2017 a spis neobsahoval listinu obsahující elektronické podání, vyžádal Nejvyšší správní soud od podatelny městského soudu e-mailové podání stěžovatelky, z něhož by byl patrný čas odeslání; městský soud doložil, že žaloba byla zástupcem stěžovatelky odeslána na podatelnu městského soudu dne 25. 7. 2016, 19:52 hod. Lze tak učinit nesporný závěr o tom, že stěžovatelka podala žalobu přípustným způsobem, učinila-li tak elektronicky (§ 37 odst. 2 s. ř. s.), a to dne 25. 7. 2016.

Na tomto místě Nejvyšší správní soud považuje za nutné korigovat názor, který městský soud stran určení konce lhůty pro podání žaloby ve smyslu § 40 odst. 1 a 2 s. ř. s. učinil. Městský soud pochybil, pokud konec lhůty odvozoval 2 měsíce ode dne následujícího po dni, který určuje počátek běhu lhůty. Jedná-li se o lhůtu určenou podle týdnů, měsíců nebo roků končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje s dnem, který určil počátek lhůty; tímto dnem je den oznámení rozhodnutí žalovaného, tedy 24. 5. 2016, nikoli až den následující. Konec lhůty pro podání žaloby tedy byl 24. 7. 2016.

Ve smyslu pravidel pro počítání času podle § 40 odst. 1 s. ř. s. lhůta počíná běžet počátkem dne následujícího poté, kdy došlo ke skutečnosti určující její počátek, tedy následující den po dni, v němž došlo k oznámení rozhodnutí správního orgánu. Konec lhůty se určuje pomocí § 40 odst. 2 až 4 s. ř. s. V případě počítání lhůt dle týdnů, resp. měsíců či let tak dle odst. 1 cit. ustanovení nemá pro stanovení konce lhůty faktický význam, neboť ten je vždy přesně určen již v okamžiku doručení či oznámení správního

pokračování

rozhodnutí či jiného aktu (dnem určujícím počátek běhu lhůty) a odlišnost data může být dána pouze, nastanou-li skutečnosti předvídané v § 40 odst. 3 s. ř. s.

Nicméně vzhledem k tomu, že konec lhůty - 24. 7. 2016 připadl na neděli, ve smyslu § 40 odst. 3 s. ř. s. bylo posledním dnem pro podání žaloby pondělí 25. 7. 2016. Nepřesnost, které se městský soud v počítání lhůty dopustil, tedy ve svém důsledku neměla na posouzení včasnosti podané žaloby vliv, neboť městský soud vycházel ze správného data konce lhůty, a to 25. 7. 2016, byť k němu dospěl nesprávným interpretačním postupem.

Nejvyšší správní soud se tedy musel zabývat tím, zda stěžovatelka podala žalobu včas, učinila-li tak 25. 7. 2016, tj. v poslední den lhůty, nicméně v záznamu o ověření elektronického podání doručeného na elektronickou podatelnu soudu je uvedeno datum a čas 26. 7. 2016 01:26:13.

Otázkou včasnosti žaloby podané elektronicky se zabýval Ústavní soud v nálezu ze dne 20. 5. 2014, sp. zn. II. ÚS 2560/13, v němž mimo jiné uvedl: „*Dává-li procesní předpis (zde § 37 odst. 2 s. ř. s.) účastníku řízení možnost, aby procesní úkony činil v elektronické formě, pak není materiálně myslitelné, aby systémové procesy zpracování takového datového přenosu v rámci tohoto doručovacího mechanismu šly na jeho vrub. Účastník řízení je v každém případě povinen soudu údaj o odeslání takové e-mailové zprávy věrohodným způsobem prokázat, nevyplyvá-li již ze samotné přijaté zprávy datum a čas jejího odeslání. (...)S ohledem na stále se prohlubující elektronizaci justice, která se ponejvíce projevuje právě v oblasti doručování, je třeba akcentovat materiální prvek a vyzdvihnout smysl doručování jako takový, a tím tedy i zachování lhůty v případech, kdy tato lhůta po formální a technické stránce již vypršela. Smysl tohoto materiálního rozměru doručování je přitom třeba chápat jako preferenci věcného, meritorního vyřízení (posouzení) věci před jejím ryze procesním skončením tam, kde tomu povaha věci vysloveně nebrání. Tato premisa je potom zpřítomněním čl. 90 Ústavy, podle kterého jsou soudy primárně povolány k tomu, aby zákonem stanoveným způsobem poskytovaly ochranu právům (zde čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), a současně tím v posledku sleduje cíl, aby se ze soudnictví nestalo pouhé „vyřizovačství“, tj. upřednostňuje snahu o pokud možno věcné zhodnocení problému po právní a/nebo faktické stránce, tak, aby bylo ochráněno práv (nejen základních) učiněno zadost.“*

K obdobným závěrům v otázce posouzení včasnosti odeslaného elektronického podání dospěl Nejvyšší správní soud např. již v rozsudku ze dne 18. 7. 2006, č. j. 5 Afs 77/2005 - 67, v němž mimo jiné uvedl: „*Je třeba vycházet právě ze znění zákona, který podání učiněné v elektronické podobě umožňuje a pro jeho přijetí nestanoví žádné další požadavky. Je zřejmé, že pokud by nebyl nastaven počítač podatelny pro příjem takovýchto podání i po pracovní době, pak by nepochybně mohl nastat důsledek předvídaný krajským soudem, totiž, že takové podání by fakticky bylo přijato až dne následujícího, v daném případě tedy opožděně. Ovšem k takové situaci nedošlo a podání počítač přijal v poslední den lhůty pro podání žaloby. V takovém případě se ale nelze dovolávat postupu uvedeného v kancelářském řádu a je třeba vyjít přímo ze znění zákona, který elektronické podání umožňuje. Jestliže zákon neuvádí další podmínky, za nichž lze považovat takové podání za včas učiněné, pak stěžít lze se opírat o právní předpis organizační povahy. Soud má tedy za to, že postup krajského soudu v tomto případě nebyl správný a že podání učiněné v elektronické podobě bylo učiněno včas.“*

Nejvyšší správní soud s přihlédnutím k uvedenému dospěl k závěru, že stěžovatelka podala žalobu v poslední den lhůty, tj. 25. 7. 2016, přitom tato skutečnost zjevně vyplynula

z listiny, která datum a čas odeslání podání prokazuje. Městský soud proto pochybil, pokud žalobu odmítl pro opožděnost.

Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, a proto usnesení městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

V novém rozhodnutí rozhodne městský soud rovněž o nákladech řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 9. listopadu 2016

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu